

عنوان مقاله:

تحولات ساختارکالبدی میدان صاحب آباد تبریز از دوره ایلخانی تا اواخر قاجار

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس بین المللی پژوهش در علوم و مهندسی (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

رضا نظافتی سرخاب - کارشناسی ارشد معماری

فهیمه دوستار - کارشناسی ارشد معماری

احمد تیموری غرب - کارشناسی ارشد معماری

امیراتابک فتحی - کارشناسی معماری

خلاصه مقاله:

مجموعه صاحب آباد تبریز که بقایای باقیمانده آن امروز به نام مجموعه صاحب الامر معروف گشته است از مجموعه های تاریخی و ارزشمند ایران می باشد طبق بررسی های انجام شده این مجموعه مدت چهار قرن مرکز حکومت ایران و مقر فرماندهی پادشاهانی چون جهانشاه، اوزون حسن، شاه اسماعیل و شاه طهماسب بوده است، اما امروزه تنها نام و یاد این مجموعه نفیس باقیمانده و تغییرات به وجود آمده در طول تاریخ باعث کاستن از شکوه و عظمت آن شده است. شروع ساخت این مجموعه به دوره آباقاخان ایلخان مغول در زمان صدارت شیخ محمد جوینی، وزیر کبیر وی، برمی گردد. با ساخته شدن این مجموعه روند گسترش شهر تبریز به سمت شمال رودخانه مهران رود کشیده می شود. بعدها در دوره جهانشاه دارالحکومه از محله شش گلان به این مجموعه انتقال داده می شود و از آن تاریخ تا زمان شاه طهماسب که پایتخت از تبریز به قزوین انتقال داده شد. لیکن با توجه به تحولات شهرسازی تبریز، نخستین نقل قول های موجود مبنی بر ساخت ابنیه ای در جوار میدان صاحب آباد، به اوایل دوره حکومتی جهانشاه باز می گردد. این امر نشان از شکل گیری محدودی فضای میدان از دوره حکمرانی ایلخانیان دارد. از این رو جهت مطالعه ی تاریخی ابنیه ی پیرامون میدان از اوایل دوره ایلخانی و سیر تحولات صورت گرفته طی قرون میانی تا اواخر دوره قاجار، همراه با تحلیل فضائی هر دوره لازم درک تحولات می باشد. در این راستا مقاله در پی پاسخگویی به این مهم می باشد که تحولات فضائی میدان صاحب آباد چگونه بوده است و برای پاسخگویی به این سوال تحولات کالبدی- فضایی شهر تبریز از دوره ایلخانی تا اواخر قاجار بررسی گردیده است؛ لازم به ذکر است که در این تحقیق در گردآوری اطلاعات از روش اسنادی- تاریخی و در تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها از روش تحلیلی- تطبیقی بهره گرفته شده است. نتایج تحقیق حاکی از آن است که میدان صاحب آباد در طی دوران تاریخی و مخصوصا در دوران صفوی دستخوش تحولات زیادی گردیده چرا که یکی از میادین مهم تبریز و در ارتباط با دولتخانه ها و بعنوان محل تشریفات نظامی و بار عام و ... مورد استفاده قرار می گرفت که در دوران صفویه و قاجار با ساخت فضاهایی در وسط میدان و کشیدن باروی نجف قلی خانی باعث دوبرچگی شدن میدان و از دست دادن اهمیت گذشته ی خود می باشد.

کلمات کلیدی:

میدان صاحب آباد، دوره ایلخانی، صفوی، قاجار، شهر تبریز، تحولات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/936295>

